

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Félévre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMUFelelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	— — —	16 K
Félévre	— — —	8 K
Negyedévre	— — —	4 K

A HIRKOVÁCSOK

Írta: Dr. Gencsi Samu.

Ha a társadalom rendes forgatagában találkozunk felebarátunkkal és az valamit állít, mindenekelőtt azt kutatjuk, hogy szavahihető-e az illető. Legkedvezőbb esetben is az az álláspontunk, hogy addig, míg az illetőnek igazmondásáról meg nem győződünk, minden kijelentését tartózkodással fogadjuk. Még közömbös dolgokban is

Ma, — amikor legfőbb javainkról, szabadságunkról, állami integritásunkról van szó — tökéletesen a naiv gyermekek álláspontjára sülyedtünk. Akárki is, bármily beszélő lény állítson valamit, legyen az bár a legbarátabb, a leghetlenebb: vakon hiszünk benne.

Ha reggelre a legmegnyugta, több vezérkari, kormány sajtóirodai híreket olvastad és vidám megnyugvással napi dolgod után látsz, délre már agyongyötört idegekkel, ráncos homlokkal és borús arccal léped át lakásod küszöbét. Itt is, ott is, egyegy „hallotta-e már”, — egy bizalmas közlés hiteles forrásból, — egy állítólagos vezérkari tiszt által a testvérének (ez mindig kéznél van), elmondott őszinte szó, — egy ezredes által a tiszt asztalnál (ahol 10 hadnagy feleségestül részes), tett kijelentés és a miniszteri szék birtokosa által családi körben elejtett közlemények mind beléd gyuratnak, úgy, hogy legény legyen a tal-

pán, aki ítélő képességét el nem veszíti. Hiszen saját magunk halottuk, midőn valaki azon teljes új hirrel borzongatta a felülő lelkeket, hogy a döntő csata, a muhi pusztán és egri sikon fog megvívni és a mostani áthelyezések mind ennek képezik az előjátékát.

Pedig számtalanszor megismételtük, hogy mindenki hazudik, aki mást állít, mint a hivatalosan kiadott közléseket. Gondoljuk meg azt, hogy a mai hadvezetés legnagyobb erőssége az, ha az ellenfél nincs tájékozva szándékainkról. Már pedig az nem lehet titok, amit egy egész ország minden kávéházi tagja szélteben, hosszában össze-viszsa fecseg. Lehet, hogy ez a hazudozás nem tudatos, de hatásában teljesen olyan, mintha egyenesen arra utazna az illető, hogy felebarátait rémitse. Ma a bizalom az ősi erényben, kipróbált vitéz katonáinkba vetett rendíthetetlen hit, ügyünk igazába oltott bizakodás az ilthon maradtak legnagyobb erőssége es egyben a harcmezőkön verekedő hőseink leghatalmasabb hátvéde és nemcsak ostobán, de egyenesen hazafiatlanul cselekszik az, aki — akár mástól hallott, akár önconradi talentumából serkedő hírekkel csak egy szemernyit is rontja az általános lelkes hangulatot!

Évszázadok harcait, a har-

mincéves háborút összevéve, annyi vitézi tett nem esett meg, mint a lefolyt négy hónap alatt. Ennek nagy része, a mi derék, halhatatlan fiaink számlájára írható. Ki ismerte eddig a szegény magyart? És ma az egész földgömb tudomással bír arról, hogy itt él egy kicsi nemzet, a kelet és nyugat elválasztó éke, melyről eddig mitsem tudtak és most mint a civilizáció öre, mint a sőtétiséget lángpallossal elosztató bajnok jelenik meg, hogy bizony ságot tegyen hadi és nemzetgazdasági nagy képességeiről és elfoglalja azon helyet, melyet az ősök ezredéves hasonló ténykedése megalapozott részére! —

És mindezt a most folyó véres harcban vívtuk ki. Hát szabad-e ilyenkor kislelkűnek lenni? Illik-e ilyenkor felebarátomat ijeszteni? Lehet-e ilyenkor jelentősége annak, ha egy csomó muszka benyomul a szélső megyékbe és — a tapasztalat szerint — véres fejjel kiüzetik?

Igaz, hogy egy-egy vidék megsínyli az ilyen betörést. De hát mivel volt enyhébb a két év előtti árvíz? Az is tönkre tett egyes megyéket, — olyanokat is, melyek most a muszka beugrásoktól szenvedtek, — de azért senkinek sem jutott eszébe, akkor kétségbeesni. Él magyar, áll Buda még, Ha majd békeséges időkre virradunk, a társadalom tudni fogja kötelességét és faházás falvakat rövidesen szilárd anyagból készült csinos lakóhelyek sorozata fogja felváltani.

És ha legalább a köztudomásu tényeket nem ferdítenék a

károgozó hollók! Például: elrendeltetik, hogy az itt fekvő lábadozó betegek egy részét transferálják távolabbra. Indok: ezek könnyebben viselik el az utazást, mint a most sebesültek, tehát az ujonnan érkezőknek csinaljanak helyet. Ez egyszerű és világos. De ezek a hadi pessimisták ezt nem veszik tudomásul. Nyakukba veszik az utcát és csaknem trombitálják, hogy „hallotta már, a kórházat is viszik.” Persze a másik hozzáad egy csomó vezérkart, egy millió menekültet és a harmadik szalad a vonathoz!

Miskolc dicséretére szolgáljon, hogy ezek a kétségbeesők és kétségbeejtők nagyobb eredményt nem tudnak elérni. A tapasztalat az, hogy mire a rémüldözés a város falai közt megteszti a körutját, rendesen — és így a legutóbbi sárosi betörés alkalmából is — itt vannak a cáfoló és megnyugtató diadal és örömhírek.

Tehát t. polgártársaim, ne engedjük lelkesedésünket és bizalmunkat lelohadni. Az igazság urja göröngyös és tövises, de akinek lelki ereje nem riad vissza a megpróbáltatástól, az a béke paradicsomában fogja a lelki emelkedés megérdemelt jutalmát élvezni.

Segítsük

a hadba vonultak családtagjait és az elesettek gyermekeit!

Betétek korlátozó intézkedés nélkül.

Elfogadunk új betéteket, melyekre a moratorium rendelkezései nem terjednek ki.

Miskolc, 1914 augusztus 21.

Borsod-Miskolczi Hitelbank. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank érdekközösségi intézete.

Az ilyen betétek:

10000	K-ig azonnal	30000—50000 K-ig 5 napi és
10000—30000	3 napi	50000 koronán felül 8 napi

előzetes bejelentés mellett fizettetnek ki.

A kamatozás méltányos.

Párizsból — haza Miskolcra

Egy miskolczi „művész” család kálváriája

Ezer átélt kálvária és átszenvedett nyomorúság jelzi azt a három-négy hónapnyi utat, amelyet az elenséges államok területén rekedt magyar alattvalók az internálások labirintjében keresztül nyomorogtak. Zsufolt vasuti kupék fullasztó levegője, kaszánya szalmavackok és darabonként kimért száraz kenyérpörök képeznek egy-egy állomást az internálási emlékek útján.

A franciák vezettek ellenségeink a kultur népek között első sorban a náluk rekedt ellenséges alattvalók megkínzásában. — És amikor a különféle torturák minden fázisát áttáncoltatták ezekkel a szerenesetlenekkel, akkor kiválogatták közülök a nőket, agastyánokat és a 18 éven aluli férfiakat, egy-egy porció száraz babot nyomva a kezükbe újra bevagonirozták és hazaszállították őket, de előbb nem felejtették el hathatósan figyelmeztetni, hogy jó lesz odahaza nem szellőztetni az ellátás nyomorúságait, mert akkor még elviselhetetlenebbé teszik azokra nézve a fogságot akiket még most is visszatartottak.

Aki ezeket a határozottan jellemző szavakat mondta, pár nap előtt az utolsó tranzporttal jött haza Franciaországból. Császár Józsefnak hívják, itt Miskolcra egy Boesi Gyula nevű rokonánál, a Zrinvi-utca 27. szám alatt tartózkodik.

Hat gyerekkel kerültek Párizsba és két esztendeig éltek ott. Császár 22 évig volt borbélymester Miskolcra, amikor elhatározta, hogy felhagy a mesterségével és mint impresszárió fogja a kenyerét megkeresni. A művészek szer-

ződtetése nem sok gondot okozott a esődbe jutott borbélymestereknek, mert az ő saját külön művészgardája minden fizetési differencia mellőzésével, állandóan a nyomába maradt. A művésztrüppöt tudniillik a saját családjából állította össze.

Mert a család erősen muzsikális érzékű volt. A legidősebb 18 esztendőös leány hegedűn játszott és mint primás vezette az apa által igazgatott zenésztársulatot. A 14 esztendőös fiu teremt, a 11 esztendőös fiu kontrázott, egy kilencesztendőös leány családtag pedig bőgővel kísérte a családi zenekar előadását. A mama, mintán semmiféle hangszert nem játszik, — társulati menagernak fogadtatott fel. Magyarországon nem találtak elegendő teret a nagykaliberű művésztársulatnak és itthagyva Miskolcra, néhány megtakarított forintjukkal egyenest Párizsba mentek.

— Egy restorantot nyitottunk a Rue Ava Márján, meséli magyaros izű franciasággal a művész-mama. Gondoltuk, hogy itt fognak hangversenyezni a gyerekek, de a közönség bizony nem nagyon kereste a mi kávéházunkat, hát hamarosan becsuktuk, mert az a 700 forint, amit magunkkal vittünk, bizony gyorsan elfogyott. — A férjem ekkor felment a rendőrségre és muzsikálási engedélyt kért a gyerekek részére. Tessék csak várni, talán meg is találom ezt az írást.

Egy fekete kendőbe kötött, hatalmas batyu fenekén irásosomó. Sok régi, régi levelezésem, egy tértélen, kifizetett számlák és végül legalul ez a bizonyítvány.

Ez volt a családi művésztársulat „zenélési engedélye”, a hogy Császárné mondja.

— Sorra járták a restorantokat, meg a kávéházakat és megkerestek naponta 20—25 frankot. Ekkor a Rue Trussoba mentünk lakni; tetszik tudni ez egy olyan „hotel”, 8 francot fizettünk költszobáért egy hétre. — Vchettünk volna „appartementes” lakást is, ez kérem olyan évi béres lakás, de a férjem, aki „impresszárió” volt, jobbnak látta, ha hotelben lakunk.

Május végén a négy gyerek és a férjem hazajöttek Magyarországra, hogy egy kissé idehaza is vendégszerepeljenek. En két gyerekekkel magam maradtam odakint. Rendesen küldtek itt-honról a bevételükből, nyugodtan esedesen éltem, amíg egyszer csak suttogni kezdtek, hogy nagy baj közeledik. A magyarok, meg a németek összeveszték a franciákkal és most verekedni fognak. Nem akartunk hinni ezeknek a meséknek, amikor ha jól emlékszem, július végén — egy vasárnap nap — ki se mozdultam otthonról, este egy magyar ismerősöm lélekszakadva rohant fel hozzám, hogy holnap okvetlenül jelentkezzem a „mery-nél”, mert minden idegennek ki kell menni Franciaországból, mert kitört a háború. A meri azt felelte, hogy keressem fel a konzult. A magyar konzulátus előtt már százával álltak az emberek. Mind haza akart menni. A konzul kijött az erkélyre ugy delután 4 órakor és kijelentette, hogy este 7 órakor jöjjünk vissza, mert a franciák nem akarnak vonatot adni a hazautazóknak. Este hétkor aztán megint azt mondta a konzul, hogy jöjjünk el másnap reggel 6 órára, mert minden vonatra a katonáknak van szükségük. En hazamentem és ami kevése kedves holmim volt, azt belecsomagoltam ebbe a kendőbe, ami ennivalóm csak volt — egy kis kenyér, egy kis szalonna — hozzákötöttem és a batyut a hátamra véve, a két kicsit pedig kézenfogva, a konzulátus elé álltam ahonnan a többi néhány száz várakozóval együtt egy nagy iskolába vittek bennünket.

A földre még csak szalmát se hintettek, úgy kellett a pusztán hideg padlón feküdni. Enni pedig semmi mást nem adtak, csak minden délelőtt egy nagy darab kenyeret. Az emberek és az asszonyok ordítottak az éhségtől, az anyák idegenek kezeiből kankodták ki a kenyeret a gyerekeik részére. Sokan a fáradtságtól és az éhségtől összetörve, eszméletlenül feküdtek a hideg padlón.

Csütörtökön reggel felranciaáltak bennünket, aki nehezen ébredt, azt egy kevéssé meg is rug-

dosták és sorba állítva a vasúthoz vezettek. Az uton köveket, üvegeket vágott közzénk a csöcselék, Gunyolódta és megtörtént az is, hogy egy szakállas öreg urat egy párisi apacs szemből kopított. — A rendőrök, akik kísérték, egyáltalán nem igyekeztek megvédeni bennünket az inzultusoktól.

Marnaszállító kocsikra, ahol zsufolva is csak 36 embert és négy lovat lehet vinni, batyunkkal, csomagunkkal együtt 80-at, 100-at is összezsufoltak. A kocsi két ajtaja nyitott. Éjszaka fagyasztó hideg volt a levegő. A menekülők egytől-egyig nyáriasan öltözve, dermedten húzódtak össze és valamennyien ébren vártuk a hajnalt. Valami Lup nevű faluba érkeztünk. Itt körülbelül egy hónapig az eddigiekhez viszonyítva, eléggé tisztességes ellátást kaptunk. Alig négy hét után egy este kihirdették, hogy reggel négy órára mindenki utra készen az állomásnál gyülekezzék. La Corvee-be szállítottak. Augusztus 10-én értünk ide. Egy kaszárnnyába szállásoltak el bennünket. Mi örültünk, hogy ide, Délfranciaországba hoznak bennünket, mert reméltük, hogy itt legalább meleg idők lesznek és nem kell majd annyit szenvedni a hidegtől. Itt és ahová később kerültünk, Gravesbe, még ködösebbek voltak az éjszakák, mint fentebb, körülbelül 500 férfi és valami 120 asszony és gyerek volt ezekben a fakaszárnyákban összezsufolva. Két hónapig laktunk itt, a piszkos szalmavackokon aludva. A rossz élemezés és a borzalmas hideg következtében roppant sokan elpusztultak. Enni kétszer kaptunk.

Délben és este. Tejet csak a szoptos gyerekek kaptak, de azt is körülbelül egy decit naponként. Ebédre krumpli levest, rizskását, babot kaptunk, de a leves csak kevés meleg viz. a bab meg a rizskása pedig minden zsír és rántás nélkül sósvízbe ruhára főtt nép volt. — Ha valaki panaszkodott, hogy beteg, az orvos azzal utasít. Az én gyerekeket is, mikor először megmutattam neki, elkergett, hogy semmi baja a gyerekeknek. Csak négy hét múlva, amikor a fiam már sorvadozni kezdett, akkor irt neki valami orvoságot. Éjszakánként olyan hidegek voltak, hogy a szalmát magunk alól kikaptuk és behintettük vele a testünket. A takaró az ismeretlen fogalom. Innen Scitó de Grát-ra vittek. Vagy két hétig nyomorogtunk itt, amikor egy este 6 órakor Rodezba, az állomásra kísérték bennünket. Kiválogatták a gyerekeket, öregeket és az asszonyokat, vagonokba helyezték és a vonatot elindították Sváicz felé. Az uton már valamivel jobb volt az élemezés, kaptunk már a vascsorához is kenyeret a babfőzelék kivételével.

De minden evésnél figyelmeztettek bennünket, hogy ne nagyon publikáljuk Franciaországban átélt szenvedéseinket, mert ha ennek dobraitése tudomására jutna a francia hatóságoknak, majd az

RÉPUBLIQUE FRANCAISE

DÉPARTEMENT
De la Seine.
Préfecture ou Sous Préfecture
Préfecture de Police.

MARGHANDS AMBULANTS
No d'ordre.

SIGNALEMENT:
Age 13 ans.
Taille 1 m 35 cent.
Cheveux Chrx m.
Yeux 2m

Nez... } dose (?) zs.
Barbe x } bas (?) h.
Teint m.

Signes particuliers:

I-ÈRE DIVISION
R. F.
PRÉFECTURE DE POLICE
2ÈME BUREAU

RÉCÉPISSÉ DE DÉCLAMATION

Le (1) 14 FEV 1914
le nommé (2) Császár Joseph
né à (3) Miskolcz, Hongrie
de Josyos
et de Noszar Héléne
demeurant à Paris sokne Troussseau
de nationalité Hongroise
s'est présenté à la (4) Préfecture de Police
et a déclaré vouloir exercer la professions de Narticior
Le nommé Császár Joseph
a justifié de son identité en produisant á l'appui de sa
déclaration (5) Ens d' Immon
Le présent récépissé lui a été délivre en exécution d
l'article premier de la loi du juillet 1912.

Pr LE FRÉVET DE POLICE
Le (6) Pr Le Chef d. la I-re Division
Le Chef du 2-e Bureau
GHORNES

Signature du déclarant:
József Császár

Lichtmann cipői úgy minőségileg, utólérhetlenek
mint esnosság tekintetében
Kaphatók: LICHTMANN-cipőáruházban Miskolcz, Széchenyi-u. 48. Szolid szabott árak.

ottmaradtok fogják a panaszko-
zó lármaját megsínyleni.

Itt kaptuk ezeket a jegyeket:

Francia országból haza érkezett
Császár Józsefné 2 gyerekekkel
átutazik

Utazik: Miskolc.

Ghyezy
ministeri tanácsos.

Császár Józsefné 2 gyerekekkel
Franciaországból érkező magyar
állampolgár a határon átbocsá-
tandó.

Budapest, 1914. évi október hó.
Pénztelen.

Utazik: Miskolc.

Ghyezy
ministeri tanácsos.

Három napig utaztunk, amikor
Svájc határán Vörös keresztsek
vettek gondozás alá. Elláttak
minden jóval és hazahoztak. —
En Miskolcra jöttem, hogy férjem-
mel találkozzam, de ő egyelőre le-
tett az impresszáriói alűrökről és
mint borbély működik Tiszalu-
czon. En a két gyerekemmel hol-
nap elutazom hozzá és aztán ha
majd lehet, bejárjuk a nagyobb
vidéki városokat és zenélünk a
magyaroknak is. (f. f.)

ADAKOZZUNK A
VÖRÖS KERESZTNEK!

Az eperjesi bátor postások Riport a megrémült Eperjesről

Egyedi László diósgyőri lelkész,
akitől lapunk más helyen érdekes
cikket közlünk, az eperjesi han-
gulatokról az alábbiakat mondta
el szerkesztőségünkben:

Eperjesen a szükséges óvinté-
zkedések — a sebesültek biztonság-
ba helyezése, seregiünk tréningek
biztosítása már másodikán látha-
tó izgalmat keltett a lakosság kö-
rében.

A csodálatos még az, hogy
akad néhány ember, aki ebben
a felfordulásban meg tudja őriz-
ni a higgadt ítéletét s akiben a kö-
telességtudás meggyőzi a ragadós
rossz példa által felszabadított
életösztönt. Sajnos, kevés ilyen
kivétel akadt. A postahivatal ta-
lán az egyetlen volt, amely 2-án
délután szinte rohanva sodródó
események között, teljes nyugodt-
sággal végezte feladatát. Jellem-
ző, hogy a személyzetnek nagy
része, különösen a most oly kime-
rítő nehéz szolgálattal járó táviró-
és telefonosztályban fiatal leány-
nyokból áll, akiknek még a kedé-
lyére sem volt nagy befolyással
a pánik s mikor a közkedvelt fő-
nök, Thomér Aladár megjelent
közöttük, mindig bizakodó arccal
hangzott — mint egy igazi család-
fő felé: Ugy-e nincs baj, ugy-e
maradunk, főnök ur? És bár a hi-
vatal 2-ről 3-ra egész éjjel össze-
csomagolva állt készen arra, hogy
bármely pillanatban Miskolcra
induljon, reggel, a helvezet javu-
lásával, szinte mindenki vígan
állt munkába.

Az üzletek szinte kivétel nélkül

csukva voltak s a polgármester
erélyes felhívása, amelyen üzle-
teik kinyitására hívja fel a tulaj-
donosokat, keresmárosokat — ha-
tósági közegekkel való felnyitást
és az italmérséi engedély megvo-
nását helyezve kilátásba az enge-
detleneknek — ugyszólván hatás-
talan maradt. Egész utcásonkon
végig lehuzott redőnyök meredez-
tek a gyér járókelőkre s azt a ne-
hány nyitva levő üzletet ugyan-
csak megostromolta az egyre sűrű-
bb rajokban megjelenő katonai-
ság. A mérsárosok a legbátrab-
boknak mutatkoztak. Néhány fű-
szeresbolt bámult az utcára üres
fiókjaival. Egy órásiületben — a
mely a polgármesteri felszólításra
nyílt fel — vagy 15 darab nikkél-
óra busongott a kirakatban. Be-
néztem és több volt benne a vevő,
mint a kitett órák száma.

Negyedikén reggel, különösen a
kevéssé fenyegetett Szepesség fe-
lé eső vidék népe, tömegesen von-
ult be a piacra. A város szokati-
lan képe ugyancsak lenyomta a
piaci dolgok árát, de az árak ha-
marosan megkétszereződtek. Az
ittmaradtak igyekeztek jó időre
ellátni magukat s a kereslet mind-
járt éreztette hatását. A hangulat
egész nap egyre emelkedő biza-
lomból szövéődött. Seregeink igért
megerősítése egész nap folyt. —
A tréningradat özőnlése irányt változ-
tatott, csapatok vonultak az állo-
másról, egyre jöttek, jöttek az új
katonavonatok s a kihalt város
gyér lakosságát megszállotta a
nagy, erős bizodalom.

A hadi állapot és az iskolák Hidvégi Benő tanfelügyelő jelentése.

(A Reggel tudósítójától.) A
közigazgatási bizottság mai ülé-
sén Hidvégi Benő kir. tanácsos,
tanfelügyelő az alábbi érdekes
jelentést terjesztette elő:

A hadiállapot iskoláink mű-
ködését is megzavarta. Nagyobb
iskolaépületeink: az állami polg.
fiu- és leány, az állami elemi köz-
ponti, a Szent-István-uti és a
máv. telepi, a belvárosi róm.
kath. és az izraelita iskolák kato-
nai célokra foglaltatván le a

beiratások után vándorolni kel-
lett a tanulókkal egyik iskolából
a másikba. A polgári leányiskola,
a felső kereskedelmi iskola épü-
letében kapott tantermeket a
délutáni órákra. Az I. számú polg.
gári fiúiskolát a II. számúban
akként lehetett elhelyezni, hogy
minden osztály csak másodna-
ponként járhat iskolába. A köz-
ponti állami elemi iskola növen-
dékeinek a református iskolaszék
és a fémipari iskola adott szál-

lást a délutáni órákra. A máv.
telepi állami iskola tantermei
már felszabadultak s a tanítás
megindult. De a Szent István-uti
állami iskola 16 és az izraelita
iskola 14 osztályában teljesen
szünetel a tanítás, mert ezek
számára ideiglenes helyiséget
sem lehet találni. Az iskolába
beiratkozott tankötelesek száma
150-el kevesebb a múlt événél, a
kimaradtakat azonban nem

lehetett hatóságilag kényszeríte-
ni, mert elhelyezésüket nem tud-
tuk biztosítani.

Kürcz Jakab dr. a jelentés
kapesán szóvá tette, nem lehet-
ne-e a katonai beszállásokról
más uton gondoskodni, hogy a
tanítás zavartalanul folyhasson.

Nagy Ferenc dr. polgármester
és Tarnay Gyula dr. főispán fel-
világosításai után a bizottság a
kérdés felett napirendre tért.

Adatok a miskolci barakkvárosból

(A Reggel tudósítójától.) Vá-
ros a városban a miskolci ba-
rakk-telep. Hatalmas, nagyará-
nyu alkotás, amely lendületes ve-
zetés mellett kitűnően szolgálja a
kitűzött célt: a sebesült és beteg
katonák ápolását és ellátását. A
Reggel munkatársa illetékes he-
lyen a miskolci barakk-városról
az alábbi érdekes adatokat kapta:

— Tulajdonképpen két barakk-
telep létesült Miskolcra. — Az
egyik az ugynevezett 3000-es ba-
rakk-különmény a vasuti vá-
gány mellett a Szirma felé vezető
uton van, a másik, az 5000-es ba-
rakk-telep pedig a Vay-ut folyta-
tását képező állami közut men-
teben.

A 3000-es telep.

— A 3000-es barakk-különmé-
ny 14 nagy barakkból és több
épületből nevezetesen két konyha-
épületből, őrségi és orvosi épü-
letből, fertőtlenítő épületből, —
gyógytárépületből és több apró
kiszegítő épületből áll. Eme telep
már nagyobb részt utakkal is el
van látva, ugy, hogy a közlekedés
semiféle nehézségekkel nem jár.
A telep különben a vasuti állo-
másról gyalogszerrel megközelít-
hető. A barakkok legnagyobb ré-
sze rendeltetésének már átadott
— A barakkok kellő beosztással
birnak, ugy, hogy ott részben be-
teg tiszték is elhelyezést nyerhet-
nek majd. A telep villamos vilá-
gítással is el van látva, azonban
vizvezetékek ellátva nincs, miért
is ennek pótlásul megfelelő szá-
mu vas és betonkutatokat kellett
feldolgoztatni. A fürdőépületet szin-
tén egy jobbszerkezetű szivattyus
kut és viztartályok látják el a
szükséges vízmennyiséggel. Mi-
után a mélyebben fekvő altalaj
tisztá kavicsrétegből áll, igen
tisztá és egészséges viz áll ren-
delkezésre.

Ebben a barakk-különmény-
ben 3000 beteg található kényelmes
elhelyezést és jó ellátást.

Az 5000-es telep.

—A Vay-uti telepen 50 darab,
általában 40 méter hosszú és 10

mtr széles nagy barakkokból és 4
tizenhét méter hosszú és öt méter
széles kis barakkokból fog állani.
Eme telepnek mintegy felerésze
az ujonnan érkező betegek részé-
re, egynegyed része a további
nem szállítható súlyos betegek
részére és további negyedrésze a
megállapított fertőző betegek ré-
szére fog szolgálni. Eme barakk-
telepre a betegek a vasuti állo-
másról közvetlenül a Szirma par-
ton át épített hidon keresztül fog-
nak jutni. Elsősorban a felvételi
épületbe kerülnek majd a betegek,
ahol átöltöztetik őket és ezután
megfelelően elhelyezést nyernek.
A felvételi épületen kívül nevezet-
esebb épületek a főzőkonyha és
mosókonyhaépület. Lesz továbbá
őrségi épület, gyógytári, orvosi,
gondnoki és több irodai helyiség
is megfelelően elosztva. A telepet
villamos villagításon kívül víz-
vezetékekkel és csatornázással lát-
juk el és így a tűzbiztonsági és
közegészségügyi követelmények-
nek is minden tekintetben meg-
fog felelni. Minden egyes barakk-
épületet a célnak megfelelő, több
kis helyiséggel látunk el, ugy,
hogy azok mindegyike egy-egy
kis kórházat képvisel. A barak-
kok mindegyikében mintegy ké-
lencven beteg helyezhető el és
így az 5000-es telep tulajdonké-
pen csak 4000 beteg számára lé-
szül. A barakkokhoz szükséges
anyagokat több vállalkozó igény-
bevitelével a katonai kincstár
szállította saját költségén és ma-
ga is állíttatja fel azokat. Ezzel
ellentétben a barakkok belső át-
alakítási munkái, nemkülönben
azoknak felszerelése a dr. Tarnay
Gyula főispán miniszteri bizto-
surnak vállaira nehezedik, aki eme
terhes, súlyos, pihenést nem is-
merő, rendkívüli feladatának a
legkiválóbban és a legnagyobb
igyekezettel felelt meg. Hisszük
is, hogy eme barakk-telep, illetve
megfigyelő osztály az országban a
legkiválóbb lesz.

Hírdetések
felvételnek
a hirdetőhatalomban

Barkassy Sándor koporsójánál

Barkassy százados temetésén elmondotta: Tüdös István dr. püspök.

Szomorú halotti gyülekezet! Egy rövid, de dicsőséggel megkoszorozott életpálya határkövének állunk meg, amikor a Barkassy Sándor ravatalát vesszük körül. Az életpálya 32 évet jelez. A dicsőséggel való megkoszorúztatás: a hazáért meghalni, annak védelmében a harc mezején elesni, a haza halálját kiérdemelni, a melyet azonban csak az emlékezés folyton lobogó láncja fog táplálni, de földi vágyak, célok, és törekvések érvényesülése nélkül.

Megdöbben mindnyájunk szive

hogyan olyan rövid életidő adatott e koporsó lakójának, aki méltó lett volna, hogy a próféták által legnagyobbnak tartott földi élet legyen osztályrésze. S megdöbbenőbb a haláleset annak elgondolásával, hogy akkor végződik be az élet, amikor a világ ítélete szerint is az épen lendületet vett fejlődési iránya emelkedőben volt s amikor az a boldogság jutott osztályrészül, amelynek nagyobbat képzelni nem tudunk, igazabban nem nyerhetünk. Ez a boldogság a békés, esőndes otthon, puha fészek, szeretetteljes szívű hitvestárs kiesiny vendég, akivel nem tud betelni a szülei szív. Még látom lelki szememmel az Ur hajlékában a boldog jegyespárt, aztán a boldog ifjú házaspárt, a boldog ifjú szüléket,

örömkönnyekek szemekben, a boldogság mosolyával arcukon... s most a komoly valóság amely a férfi Örökre lezárt szeméit mutatja, a gyászba öltözött ifjú özvegy s az oly korán árva gyermek! Sötét koporsó, jajszó, gyász siralom.

S esodálatos dolog, végtisztességet tevő gyülekezet! A hazáért való meghalás dicsősége éppen ebbe a nagy gyászba s keservbe löveli úgy a maga sugarait, hogy a jajszó szinte dicsékedéssé változik, a bánat könnye a honszerelmű csillagként tündöklik. Mert a katona hősi halála a haza élete, a magyar honvéd vérenek hullása s magyar nemzet jövőjéé boldog életének s erre való feltámadásának záloga. Mert a drága véren szerzett ősi örökséget a magyar nemzetnek vére hullásával kell megtartania. Hogy a magyar szabadság fája olyan szó legyen, mint a bibliai mustár-magból nőtt terebélyes

fa amelynek lombjai alatt millió és millió magyar éli az igazi nemzeti életet.

A derék nem fél az idők mohától, a hős nem rettegi, sőt várja a halált! Már a római költő szerint is a hazáért meghalni a legnagyobb dicsőség. E dicsőség jutott osztályrészül korán hősi halált halt elköltözött testvérünk, a ki szent jelszóval, a magyar szabadság jelszavával mentél a becsület mezejére, aki Istenért, a királyért és a magyar hazáért adta ifjú életét, aki a szabadság vértanújává lettél, mintán a mértéket tökéletesen megütötted, úgy is, mint ember, úgy is, mint katona.

Bocsássuk el a hősi halált halt katonát, a magyar szabadság vértanúját, akinek dicsőséges példája minden magyar előtt követésre méltó, amelyen rajta csüng a tekintet, amelynek févessége beragyogja a sötét jövőt is.

Áll a döntő csata a Visztulánál

Ujabb török győzelmek. - Pasic szerb miniszterelnök lemondott.

ESEMÉNYEK TÜKRE

Kivonat a délutáni táviratokból

MAGYARORSZÁG.

— Sáros megye szegélyén felvonuló orosz csapatok ellen Bártfa környékén, attól kissé délre bocsátkozott harcba Észak-Magyarország védeméért rendelt seregünk. Az ütközet még tart s arról részletek természetesen nem közölhetők, de annyi már kétségtelen, hogy az oroszok Sárosban az egész vonalon megkezdték a visszavonulást és e pillanatban csak a megye legészakibb szegélyének egyes részein tartózkodnak — A lakosságot csak a legközelebből érintett vidékről távolították el, de már néhány kilométerre a harevonat mögött zavartalanul működnek a közigazgatási hatóságok.

TÖRÖKORSZÁG.

— A főhadiszállás a következő kommunikét teszi közzé: a Csoroh és Adzsar zónáiban operáló csapataink naponta győzelmeket vívnak ki. Északi irányban az Adzsarig nyomulnak előre s eljutottak Batumtól keletre. Keleten Ardahanig jutottak el. Ardahantól nyugatra harc volt. Csapataink nagymennyiségű fegyvert és gépfegyvert zsákmányoltak. Az oroszok Ardahan irányában elmenekültek.

— Az Agance Ottomane jelenti Bássora-ból: Miután a gilani der-

visek résztvettek a szent háborúban, itt az összes indiai és afganisztáni muzulmánok önként jelentkeztek szolgálatra.

FRANCIAORSZÁG.

— Sluisi jelentések szerint Flandriában az egész fronton áll a harc. Reggeltől estig dörögnek az ágyuk. Dünkirchen felett újból német aeroplánok jelentek meg és bombákat dobtak a városra. Emberéletben igen kevés kár esett, de annál több ház és középület rongálódott meg. Szomorú látványt nyújt az Yser környékéről a városon áthaladó menekültek csapata. Armentièresből is sokan idemenekültek.

SZERBIA.

— A Südslavische Korrespondenz jelenti Szófiából: A lapok a szerb harctérről kapott tudósításuk alapján jelentik, hogy a szerb hadsereg visszavonulása az osztrák-magyar csapatok gyors üldözése következtében lassankint fejvesztett menekülés jellegét ölti, mert az ellenségnek nem maradt ideje, hogy új formációkat vegyen fel. Ez az oka annak is, hogy az osztrák-magyar csapatok előőrsei elfogják a szerbek nagyobb osztagait melyek nem képesek elég gyorsan követni a visszavonuló sereg zömét.

ESTI TÁVIRATOK

Román képviselők a hármasszövetség mellett

Bukarest, dec. 5. Kedden este a konzervatív demokrata-párt szenátorai és képviselői gyűlést tartottak Take Jonescu lakásán. — Take Jonescu ismertette a párt akcióját az utóbbi négy hónapban, majd vita következett, — amelyben a párt akcióját feltétlenül helyeselték és egyhangulag fogadták a következő határozatot:

— Romániának nemzeti ideálja megvalósítására, esatlakozni kell a hármasszövetséghez.

Miután a kormány kijelentette, hogy a külügyi kérdésben nem fog nyilatkozni, a párt elhatározta, hogy a fölrati vitában nem szólal fel.

Német sikerek a nyugati és északi harctéren

Budapest, dec. 5. Nagy főhadiszállás. Flandriában és Metzről délre tegnap a franciák támadásait visszavertük. Labesséban, az argonnei erdőkben és Altkirchtől délnyugatra csapataink előbbre haladtak. A Mazuri-tavaktól keletre folyó harcokban a

helyzet kedvező. Kisebb vállalkozásaink itt ezerkétszáz foglyot eredményeztek. Lengyelországban hadműveleteink rendben folynak. A legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kitchener lord a német invázióról

Rotterdam, dec. 5. Lord Kitchener egy amerikai hírlapíróval beszélgetett és az előtt a következőképpen nyilatkozott:

— A németeknek igazuk lehet, ha azt mondják, hogy a háború egy évnél tovább fog tartani, de nagyon esalódnak, ha azt hiszik, hogy győzni fognak. Nyugaton a

hadjárat reánk nézve most sikeres és sikeres is fog maradni. Elfoglalhatják a németek a francia partot, elfoglalhatják Páris sőt akár betörhetnek Angliába, — a háborút folytatni fogjuk mindaddig, míg a németek le nem lesznek győzve. (Lokalanzeiger.)

Heves harcok Arangyelovác alatt

Budapest, dec. 5. Arangyelovácól nyugatra és délnyugatra a harcok rendkívül makacsok és veszteségteljesek. Eddig végérvényes döntés még nem történt. —

Tegnap több mint hatszáz embert foglyul ejtettünk. (M. T. L.)

Konfliktus Anglia és az Unió közt

Rotterdam, dec. 5. A Newyork Sun jelenti Washingtonból: Ugy látszik, Anglia szilárdan el van tökélve, hogy a hadi dugárak kérdésében nem enged eddigi felfogásából, még akkor sem, ha az Egyesült-Államokkal keverednék konfliktusba. Anglia a legvégsőkig akarja vinni az ellen-

őrzést, hogy így Németországot mentül jobban megkárosítsa. — Anglia és az Egyesült-Államok között eddig még nem élesedtek ki a tárgyalások, De mindkét kormány szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy nemzeti érdekeit megvédje.

Támadnak a németek az argonnei erdőkben

Berlin, dec. 5. A hágai francia követség közli, hogy a franciák az argonnei erdőkben igen heves támadásoknak vannak kité-

ve. A németek az erdő északnyugati részéből robbantásokkal ütték el az ellenséges csapatokat.

ÉJFÉL UTÁN

Legyőzzük Oroszországot!

Szerbia egy hónapon belül a miénk.

Miskolcz, dec. 5. A késő esti órákban feltétlenül hiteles helyről egy nagy magyar államférfi szenzációs nyilatkozatát közölték A Reggel szerkesztőségével. A nyilatkozat szerint most már feltétlenül bizonyosra vehető, hogy a szövetséges hadseregek talán már rövid időn belül végleges győzelmet aratnak az orosz kolosszus felett. Apró-komplikációk esetleg hátráltathatják a végleges sikert, de még nem hiúsíthatják. Oroszország veresége bizonyos. A néme-

tek döntő sikere a nyugati harc-téren szintén valószínűnek látszik, a legszebb reményekkel nézhetünk tehát a jövő elé, hennünket nem verhetnek le. Szerbiára vonatkozólag ezt a kijelentést tette a nagy államférfi:

— Szerbia egy hónapon belül lábainknál fekszik. Nemesak hadseregének zülöttsége, hanem belső zavarok is siettetik a döntést. Pasic miniszterelnöknek és társainak helyzete már tarthatatlan. A kis Szerbia végleg elvesztette a esatát.

Románia semleges marad!

Budapest, december 5. A Magyar Hírlap jelenti: A román miniszter tanács kimondotta, hogy

Belgrád megszállása nem befolyásolja Románia eddigi ragatartását.

Lemondott a szerb miniszterium

Budapest, december 5. A Pest Lloyd jelenti: Stefáni távirati ügynökség jelenti, hogy Pasic s

a szerb kabinet lemondott. Az új miniszterium Pasic elnökletével alakulóban van.

Macedonok a szerbek ellen

Budapest, december 5. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Macedóni bandák két szerb századot lekaszaboltak. Grádióánál a vasuti

hidat elpusztították. Emiatt a vasuti összeköttetés Szerbia és Macedónia között megszűnt.

Kihirdették Albániában a szent háborút

Budapest, december 5. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ifjú török kiküldöttek Albániában a

szent háborút kihirdették. Hírlük, hogy Essád pasa csatlakozik a szultánhoz.

Döntő jelentőségű küzdelem a Visztula és Warta között

Budapest december 5. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Visztula és Warta közötti esata szünet nélkül tart. Az esetleges döntés beláthatatlan jelentőségű

lehet az egész háborúra. A németek ennek tudatában a legnagyobb erőfeszítéssel küzdenek, hogy Lodznál sikeres hadműveleteikkel győzelmet arassanak.

Nagyobb szerb sereg Kragujevácz előtt

Budapest december 5. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egy

nagyobb szerb sereg Kragujevácz felé vonul.

Konfliktus a török kormány és a konstantinápolyi görög követség között

Budapest december 5. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Konstantinápolyból érkezett távirat szerint a török kormány az ottani görög követségen elhelyezett Ra-

dió-állomás kiadását követelt. A görög követség a kormány követelését elutasította. A tárgyalások szünet nélkül folynak.

A városi tisztújítás. Pályázati hirdetemény.

Miskolcz thjf. városnál a törvényhatósági bizottság 278—kgv. 1914. sz. határozata szerint folyó évi december hó 22. napján megtartandó tisztújítás alkalmával választás utján 6 évre betöltendő

alább irt tisztviselői állásokra pályázatot hirdetek.

A betöltendő állások és az azokkal járó illetmények a következők:

Fizetési osztály	Fokozat	Fizetés koronákban	lakás-pénz koronákban	lét szám	Az állás megnevezése	Jegyzet
VI.	1.	8000	1600	1	polgármester s egyuttal árvaszéki elnök	A polgármestri állással a VI. f. o. 3. fokozatában 1000 kor fizetéskiegészítési pótlék továbbá ez időszertint 3000 kor. reprezentációs pótlék van egybekötve.
	2.	7200				
	3.	6400				
VII.	1.	6000	1280	1	főjegyző	
	2.	5400				
	3.	4800				
VIII.	1.	4400	1040	1	I. oszt. aljegyző	
	2.	4000				
	3.	3600				
IX.	1.	3200	800	2	II. oszt. aljegyző	
	2.	2900				
	3.	2600				
X.	1.	2400	720	1	II. oszt. aljegyző	
	2.	2200				
	3.	2000				
				1	közig. fogalm.	
				1	közgyám	
				4	rendőrfogalm.	

A VI., VII. és VIII. fizetési osztályba besorozott állásokban 5 évenként, a IX. és X. fizetési osztályba besorozott állásokban

pedig 4 évenként történik egy-egy magasabb fizetési fokozatba való előlépés.

A pályázók az 1883. évi I. tc.

ben előírt minősítést tartoznak igazolni, ezen tc. 3. §-ában előírt jogi minősítés az összes tanácsnoki, valamint rendőrfogalmazói és közigazgatási fogalmazói álláshoz is megkívántatik.

A megválasztandó tisztviselők hivatali működésüket 1915. évi január hó 1-én kezdik meg, illetményeik ezen időtől kezdődőleg fognak folyósítani.

Dr. Tarnay Gyula, főispán.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT A KATONÁKNAK!

Közeledik a szeretetnek, a boldog emlékezeteknek ünnepe, — a karácsony.

A családi tűzhely melegéből érzelmink messze szállnak fel a kietlen hómezőkre s le délre a jégtakarta bécekre, hol hőseink tűzhelye, a csatatér karácsonyfája a csillagos égbolt.

Ha majd kigyul a boldog emlékezés mécsese és fénve sápadtan verődik vissza a föld fehér takaróján, vajjon lesz-e a hazában, ki ellágyult szívvel és könnyező szemmel ne gondolna azokra, kik még tavaly a családi kör boldog ölen élvezték e szent ünnep drága nyugalma, kiknek szintén kigyult ez a mécses s akik most dermesztő hidegben, távol az otthon langyos melegétől, ágyu dörgése és fegyverek csattogása között az elmulás mesgyéjén ünneplik az Ur születését.

A megpróbáltatások e nehéz óráiban enyhületet az ő szívüknek csak a közösség érzése adhat azokkal, kik honmaradtak s kikerült vállakon hordják az önfeláldozás kötelességének nehéz keresztjét.

Emlékezzünk meg róluk s küldjük egy jelét annak, hogy szívben, lélekben, gondolatban velők vagyunk, hogy övék a mi gondoskodásunk és szeretetünk minden érzése, hogy e szent napon értük szállnak fohászaink a Mindenség urához.

Igyekezzünk feledtetni a mult és jelen disharmóniáját, szerez-

A pályázni kívánók kérvényüket szabályszerűen felszerelve és pedig az eddig is már közszolgálatban állók szolgálati uton, akik pedig közszolgálatban nem állanak, közvetlenül Miskolc thjf. város főispánjához címezve, legkésőbb december hó 19. napjának délutáni 2 órájáig adják be.

Miskolc, 1914. évi december hó 1.

zünk megemlékezésünkkel az ő véres karácsonyuknak egy kis derűt, egy kis jóleső örömet s karácsony estéjén az a tudat, hogy a mi hőseinknek örömet szerezünk, hogy a mi legnagyobb örömmünk,

Minden Borsodvármegyéből vagy Miskolc városából származó és a haretéren küzdő katonáinkat meg kell ajándékoznunk, — mindenkit egyformán. Egy-egy ajándékosmagot, mely hasznos szükségleti cikkeket fog tartalmazni, 3—3 korona értékűnek tervezzük s így minden 3 korona adomány egy-egy hősi megajándékozására elegendő.

Az adományokat Miskolc Trillhaas Gyula, Grünwald Ede, Kerekes Miklós, Megay Róbert, Ferenczi B., Löwy József, Fodor Zoltán urak üzletében, községekben pedig a községi előjáróságoknál lehet befizetni.

Minden adományozó minden 3 korona adomány után egy-egy szelvényt kap; tért akrok azoknak is, kik anyagi helyzetüknél fogva 3 koronát nem adhatnak, miért is egy, illetve kétkoronás részszelvények is válthatók.

Miskolc város és Borsodvármegye közönsége maradjon hű önmagához s ne vonja meg tartozó áldozatkésztségét éretteküzdő fiaitól.

Miskolc, 1914. nov. hó 19.

Dr. Tarnay Gyula, főispán.

Nyugodtak a Lembergiek Részletek egy érdekes levélből

(A Reggel tudósítójától.) Knoll Miksa, aki Lemberg kiűritésekor szintén elmenekült a városból és most Miskolcra tartózkodik, ma az előbbi érdekes levelet kapta az oroszok által megszállott Lembergől:

Szeptember 2-án délután 4 óra körül, midőn egy ellenséges repülőgépet láttak a város fölött, nagy tömegben felvonult csapataink lövöldözni kezdték az orosz aeroplánt, azonban eredmény nélkül.

A vendéglők élénkek voltak és a kényelmes Lemberg ez nem hozta ki a sodrából, az emberek reudes napi munkájuk után láttak és dacára, hogy este ismeretessé vált, hogy a várost másnap reggel adják át, a sétateren elegáns hölgyek korzóztak, a piacon épp úgy folyt tovább a vásár, mint addig, csupán Lemberg polgárainak közeposztálya, mely már olyan sok minden ment keresztül, határozta el, hogy a városban fönntartja szükség esetén a rendet.

A városi tanácsnak köszönhető, hogy az első pillanatokban Lem-

berget nem döntötte szerencsétlenségbe az átadás hírére támadt kétségbeesés. Egy angol újságíró azért nevezhette el joggal Lembergét a világ legnyugodtabb városának.

mos magas állsu férfi maradt ott Lembergben, köztük dr. Utowszky polgármesterhelyettes a demokraták vezére, a környék legtekintélyesebb embere, Ernst Breiter és a városi képviselők 90 százaléka, akik a tömeget ottmaradásukkal megmentették attól, hogy félelmükben az idegenbe, az ismeretlenbe meneküljenek.

Azok a menekülők, akiket mindenfelé láthatunk, nem lembergiek. Augusztusban a menekülés szinte divatba jött, gazdagabb hölgyek rávették a férjüket az elutazásra, mert X Bécsben, Y pedig Badenben volt.

A legutolsó jelentések szerint a lemberg lakosság helyzete meg lehetesen kedvező, az élelmiszerek nem drágák és az oroszok is tisztességesen viselkednek. Hála az okos és megfontolt polgároknak, akik veszély idején nem hagyták el a várost.

És nem egy, aki a kényelmes, boldog jólétet hagyta ott, hideg, fűtetlen és szűk lakásban küzdök most a sorssal és a gyermekei, meg az egész családjá talán még a legszükségesebbet is nélkülözik.

Csupán mulatságos jelenségeket említem föl, hogy 2-án este nyolckor a Bristol-kabarcában új műsort mutattak be.

Azok, akiknek meg lett volna a vagyonuk az inségesek támogatására, ezek hagyták el szülőföldjüket, a tehetősebb polgárok voltak Lemberg menekültjei.

Magyarországon, ahová az orosz csapatok szinte csak órákra betörték, nincs ok a félelemre. — Szent István koronájának országai ellent fognak állani a cár hordáinak. Az exponáltabb községek vezetői vegyenek példát a lemberg menekültek sorsáról és ne okozzanak fölösleges rémületet és kétségbeesést.

A lemberg osztrákok büszke öntudattal várják az osztrák-magyar seregek diadalmas fölszabadító útját.

December 28-án

Miskolcra a világháború arányainál valamivel kisebb, de határozottan érdekes helyi hadjáratra van kilátás. Ne tessék megijedni. Csak egy kis választási harerről, egy kis hareoskedvü kortéziáról lesz szó, melynek hangjait letompítja az ágyudörgés, a háboru zaja és ennek hevében talán a korteskedés is elmarad. A választás ugyanis ezuttal csaknem egyhangú lesz. A közönségnek egyébként sincs semmi oka arra hogy a lejárt mandátumokat bizza, mert a tör-

vényhatósági bizottság választásra kerülő tagjai között sok jelentős érdemeket szerzett ember van még több, aki kerületének érdekét mindig hiven képviselte és talán egyetlen olyan sincs, aki a saját személyi érvényesülésére használta volna fel városatyai mandátumát. Az új választáson valószínűleg a régiak lesznek az újak és talán nem is volna helyes a jelenlegi súlyos időkben új neveket tolni előtérbe. Ha azonban ezt mégis megteszük, úgy hisszük, nem fog diszharmóniát okozni; mert az a véleményünk, hogy a nagy események sem teszik lehetetlenné a város érdekeinek kellő istápolását.

A város törvényhozó testületében minden trsdalmi osztály képviselve van. Itt láthatjuk minden hivatal fejét, csak egy érdemes testület képviselője hiányzik: a miskolci postások és távirászkok azok, akik eddig érthetetlen okokból kiszorultak a város képviselőtestületéből. Ezt a hibát még ezekben a nagy időkben is kötelesség jóvá tenni a közönségnek. Sőt talán stilszerű is volna éppen most jóvátenni, amikor a posta- és távirászk az, amely egyik legfontosabb intézménye nőtte ki magát, a mely fokozott hállára kényszeríti a nagyközönséget. A postások és távirászkok azok, akik dacára lepadt számuknak, éjel-nappal a közönség szolgálatában állanak. Ezt a fokozott ambícióval ellátott, lelkiismeretesen végzett nagyszerű teljesítményét Miskolc közönsége most stilszerűen használhatja. A postásoknak és távirászkoknak, akik számuknál fogva is jelentős tényezői Miskolc polgárainak, okvetlenül helyet kell nyerniök a törvényhatósági bizottságban. A polgárságnak ez ellen bizonyára nem lesz kifogása. Hogy ki legyen a postások jelöltje, erre talán nem nehéz megadni a választ. Itt él közöttünk egy-kvalitásokban előkelő és nagyszerűségében szinte már szerénytelen ember, a miskolci postások legfőbb vezetője a kedves, tehetséges és általános szeretetnek örvendő Polónyi Gyula posta- és távirászk főfelügyelő.

Polónyi Gyula — jól ismerjük őt — talán meglepetve és huzódóva fogja olvasni ezt a cikket, de kartársai előtt aligha lesz különböző felhívásunk és így Polónyi Gyula törvényhatósági tagsága iránt semmi kétségünk nincsen. Kartársai bizonyára felkarolják ezt az ötletünket, a közönség pedig honorolni fogja kezdeményezésünket és így semmi kétség abban, hogy december 28-án nem fog elmaradni a méltó elismerés és a postások is elküldhetik képviselőjüket Miskolc város törvényhatósági bizottságába, mely örömmel veszi majd tudomásul, hogy olyan értékes taggal gyarapodott, mint Polónyi Gyula.

MISKOLCZTÓL EPERJESIG

(A Reggel tudósítójától.) Ahogy a vonat egyre közelebb robog a nagy események színteréhez, a hol az emberek már tényleg érzik a háborúnak — az igazi agyudböm bölésből és seregek tömegének mozdulataiból szövődő háborúnak a szelet — a különböző hangulatok hullámai sebesen váltakozva érik az utasokat. A figyelőnek a benyomása az, hogy egy bizonyos határvonalig a remhírek borzalmasága egyre alábbhagy. Minél közelebb érünk az ország északi határaihoz, annál tisztább képet nyerünk a helyzetről és a menedékek tantsztkikus rémlátásaiából kialakult kép lassankint a biztató valóság objektív megállapításának enged helyet.

Ezen a bizonyos kritikusan ponton túl azonban néhol ismét váratlanul is megindokolatlan mértékben felzökken a láz hőmérséklete. Az óvatosságból förtendő hatósági intézkedések, a távolabbról jövő menekülők végeszakadatlan kocsisora minden illetékes megnyugtató ellenére is inficiálja a gyengébb szívűeket. A pánik pedig olyan, mint az aszeptikus eljárás mellőzésevel kezelt seb láza: hamar átterjed az egész testre. Küzdeni ellene már lehetetlen.

Másodikán reggel indulok el az elég nyugodt Kassáról Eperjes felé. Oda alig utazik valaki. Tegnap este már menekülőkkel telt vonatok jöttek onnan s olyan furcsa volt, mikor zsufozásig megtelt kocsik párás üvegablakai mögött valami vidor, szinte kacagó kíváncsisággal esillogó csitri lányok szemei ragyogtak elő síró, kétségbeesett arcok helyett.

Ma reggel nagyon esendős a pályaudvar környéke. A kassai vonat herobog Abosra. Itt már nagy a lőtás-futás. Hamar kiderül, hogy hajnalban összeütközés történt egy állomás kijárójánál s a Szepesség és Orló-felé vivő két pályafest összefört teherkocsik roncsaival van tele. Az egyik sín páron két földhešüppedt kerékü, összezuzott elejü mozdony van halálosan egymásba ölelkezve, mint hirokra kelt komor bikák kihült tetemei. A karambol sebesültjei az étteremben vannak ideleleresen odakint pedig a katonaság elhatsággal soronvon folvik a pályák megtisztításának munkáit. De mikor fog indulhatni vaion a vonat? Gyalog indulok a hosszú utamk. nincs fuvaros aki ma tisztességes árért bevinne Eperjesre.

Az ut érdeklőssége kárától minden fáradságért. A Szamos fölött húzó dombról a deres feüi sóvári hegvek koszorújával keretezett Terec-völgy pompás panorámája nyüöz le szépségével. Máskor oly hangulatos, nyugodt ez a táj, most mozdó pontokból szövődő kietvák moznak lassan a dombok oldalain. A völgy két oldalán futó országutak vonagló kocsisora. Az egyikken tarka változatos sőben menekülők poroszkálnak. Wásonfedeles, tarka kendősfátor hosszú létrás szekerek 8-10 éve-rek, asszonnyal. Egy-két komor, szakállas timikus vonású férfi jár a kocsik között itt-ott bintók. Száz és száz szekér megy el melletttem, a kőő egyre mozkalmassabb. A lehetetlenségig tarka, de a tarkalom mindenütt ugyanaz. Közébebe rohanok el az autók melletttem, némelyik halványklik el a rengeteg akadály kö-

zött, reedt ugatással riaszt rám közvetlenül a lábam mögött. — Prúszkölve evickélek a felvert közvetlenül a lábam mögött. — lik valamiben; az ut árkában heverő lelőtt ló patája az. Ime, a nagy vonulások első utjelzője.

A völgy másik oldalán egy szinte megszakítatlan vonal mozog lassan az ellentétes irányban. — Trénkocsik végláthatatlan sora vonul Eperjes felé. Szinte az a benyomásom, mintha kölykeit védő anyamedrét látnék, amint boesait a szeretet féltő, hirtelen gyöngédelenségével taszítja háta mögé, hogy akadálytalanul, elszántan szállhasson szembe ellenségével. A seregünk is most helyezkedik el odafönt a határon. Oszszegyjtve minden erőt a halálos szoritásra, az ország védelemre szoruló gyermekei pedig riadtan menekülnek a háta mögé, amíg a veszedelem elmulik.

Ez a látvány kísér Eperjesig. A falvakban táborozó katonaság, itt-ott frissen leölt disznó lóg a parasztházak udvarán. Ez a nép, a föld szegény népe, csodálatosan nyugodt. Vagy talán nem is ez a meglepő, ez nagyon természetes valami. Hanem az a furcsa, hogy van ennek az országnak egy eleme, melynek az szeizmográfnál is végtelenül érzékenyebb életöstöne sokkal ki van fejlődve minden ragaszkodásnál ehhez a földhöz, ehhez a hazához. Meghallja a más fülnék még hallhatatlan ágyudörgést s ez felszabadítja benne a nemrég elaltatott ösztönt, csak tovább — mindegy milyen föld az — amerre könnyebb az élet, a merre kevesebb a lárma. A föld népe pedig ott marad a maga kunyhóiban, vendégül látia a disznótorra az ott táborozó katonáinkat, a maradékot talán nem-sokára megosztia a kozák rablók-kal s aztán kifosztva, összegörnyedve húzza tovább az igát. De el nem hagyja azt a földet, amelynek nyomorúságos életét köszöni.

Füvedt László,
diósgyőri lelkész.

Két levél északról.

(A Reggel tudósítójától.) Két levelet közlünk, melyek közül az egyiket Görgey László dr. írta egy miskolczi ismerőséhez, amelyből kitünik, hogy esapatunk Oroszországban vannak.

A másik levelet Ungvárról küldték és a menekülők nevésséges és okatlan félelmére határozott megnyugtató szolgálhat.

I.

1914. november 21.

Muszkaoországból sok szives üdvözlöt küld (ágyudörgés, gépfegyverkattogás és puskatüz a kísérő zene) egy orosz iskola tanyterében szalmán elkvártélyozott tisztelő hive:

Görgey László.

II.

Itt érzik a háborus világ! Tömentelen orosz foglyot szállítanak erre. Tegnap 3000 oroszot fogtak el Zemplén északi határan. Ungban már egy orosz sines. Tegnap hoztak ide Uzsokról 500 foglyot. Az élet barátságos és vidám a sok szalmaözveggy között, akik láthatóan örülnek özveggy-ségüknek. Ma kapjuk kórházainkba az új sebesülteket. Tegnap disznótoron voltam a plébánián. Rém hideg van, 8-12°. A társasélet azonban kezd ismét meleg lenni. A tanítás javában folyik. Kellermann Az Alagut e. regénye maguknál van-e?

Csendes közigazgatás

Nagy Ferenc dr. a városi
adminisztrációról

(A Reggel tudósítójától.) A város közigazgatási bizottsága július óta, tehát négy hónapig nem tartott ülést. Erre azonban nem is volt szükség. A háborus állapot a városi élet rendes folyását annyira megakasztotta, hogy különösebb dolga a közigazgatási bizottságnak ma sem akadt, csupán az obligát jelentéseket hallgatták meg. Nagy Ferenc dr. polgármester bejelentette, hogy a közigazgatás a legutóbbi négy hónap alatt a rendes mederben haladt. A városi tisztviselők igyekezett teendőit lelkiismeretesen ellátni. Az ügyek természete persze egészen más volt. A vitás közigazgatási ügyek száma aránylag rendkívül csekély. A tisztikar, bár jelentékenyen megapadt, mert nagy mennyiségű katonai szolgálatra hívták be, zavar nélkül ellátta a teendőket.

Az adminisztráció működéséről szóló polgármesteri jelentést a bizottság tudomásul vette.

— Keleti Juliska városunkban.

A hírneves művész nem szemévesen ugyan, de legszebb alkotásában: „A fekete kereszt” mély hatású drámában lesz látható az Uránia mozgószínház folvá év december 6., 7. és 8-iki előadásain. Az eddigi előjegyzésekből ítélve, ezen darab nálunk Miskolczon is nagy sikert fog elérni.

HIREK

— A gimnázium estélye. A miskolczi katolikus gimnázium nagysikerűnek ígérkező hangversenyének műsora a következő: 1. Ünnepi beszéd. Tartja Klein Adolf VIII. o. t. 2. a) O. Rieding, Románé, b) F. Fauré; Sicilienne. Hegedűn előadja Munk György VII. o. t., zongorán kíséri Gortvai Alice VII. o. t. 3. F. Chopin: A'dur Polonaise. Zongorán előadja Stein Lajos VII. o. t. 4. a) Hubay: Cremonai hegedűs. b) Wieniawsky: Kuiawiak. Hegedűn előadja Deák Ferenc VI. o. t., zongorán kíséri Steiner Imre VII. o. t. 5. Tompa: Özveggy és fiai. Szavalja Dancz Gyula VIII. o. t. 6. A Dreyschok: Nyugtalanság. Zongorán előadja Steiner Imre VII. o. t. 7. Háborus karcolatok. Németországból. Felolvasása: Lippay Zoltán VII. o. t. 8. Chován K. Magyar táncok. Zongorán előadják: Gortvay Alice VII. o. t. és Stein Lajos VII. o. t. 9. A hazaáruló. Szindarab 1 felvonásban. Irta: Erdélyi Zoltán.

— Kimutatás a miskolczi Vörös Kereszt Egylet választmányi pénztárába f. hó 4-én befolyt összegekről: Az evang. templom perseylygyűjtése 25 korona 20 fill., Komáromy Mihályné gyűjtőívén 11 korona, N. N. a Miskolczi Napló útján 2 korona.

— Kenyér és péksütemény árusítás. A jelen hadi állapotra való tekintettel, a miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara hivatkozással a kormány rendeletére, figyelemzeti a pékeket, kenyérsütőket, hogy ezentul kenyeret csak u. n. kevert lisztből szabad sütni, burgonyát csak akkor szabad használni, ha a liszthez nincs már burgonya vagy rozsliszt keverve, továbbá, ha 20 százaléknál több burgonyát kevernek, a kenyérré cédulát kell ragasztani, mennyi burgonya van a kenyérben. Kenyeret, péksüteményt ezentul viszszavenni, friss süteménnyel kicserélni nem szabad. A kenyérár a liszt legmagasabb árával feltűnő aránytalanságban nem árusítható.

— Adomány. Xivkovich Emil ur 1904-es ó-muskotály bort adományozott a sebesülteknek.

SZINHÁZ

Műsor:

Vasárnap este: Bőregér.

— Vasárnap délután Follinusz Aurél kitünő népsziműjét ismétli meg a társulat az ismert szereposztásban, este pedig a kacagtató humoru és fűlbemászó zenéjü operett, a Bőregér kerül színpadra. — A darabot Rátkai Sándor rendezi, főszerepeit pedig Inke Rezső, F. Halmos Mici, Rátkai Sándor, Vágó Máira, Telekán Valér, Császár Gyula, Haller Irma és Endrei Jenő játsszák.

— Cabaré a sebesült katonáknak. Hétfőn délután 5 órai kezdettel cabaré előadást rendez az igazgatóság a sebesült katonák részére. Erre az előadásra száz darab jegyet boesájt a kórházak rendelkezésére, amelyeket a színház küldöttsége a kórházakban szét fog osztani.

Miskolczi Agrárbank és Polgári Takarékpénztár

Részvénytársaság

Széchenyi-utca. (Weidlich-udvar, I. em.)

Alaptőke 1,500,000 kor.

Pénzbetéteket átv s; kamatoztatás céljából betekönyvecskékre és folvószámlára.

Váltókölcsönöket leszámítol.

Jelzálogkölcsönöket ad házakra és földművelekre.

Törlesztéses jelzálogkölcsönt nyuj 10-15 évig terjedő lefizetés mellett

Előleg kölcsönöket engedélyez tőzsdén jegyzett értékpapirokra, vidéki pénzüzetek és iparvállalatok részvényeire és ezeknek megbízásából való átvételével és eladásával is foglalkozik.

Szelvényeket, külföldi pénzeket és kiso-sult értékpapirokat bevált.

Óvadékokat disponál.

Finansziros kereskedelmi, ipari és gazda-agi vállalatokat. Működésüket továbbá az összes iankszéri üzletekre.

Jók az egészségügyi viszonyok Miskolcson

A főorvos jelentéséből

(A Reggel tudósítójától.) Örvendétes jelentést tett a közigazgatási bizottság mai ülésén Szabó Armin dr. főorvos. Bejelentette, hogy a múlt hóban az egészségügyi viszonyok olyan kedvezőek voltak, mint talán még soha. A főorvos jelentéséből közöljük ezeket a részleteket:

Az általános közegészségügyi állapot a polgári lakosságnál, rendkívül kedvező volt, amennyiben úgy a fertőző megbetegedések, mint a halálozások száma katonalul kis számban történtek. A halálozási arány a polgári lakosságnál 10,5 ezreléket tett ki és így mintegy 14 ezrelékel az országos átlagon alul maradt. — Fertőző betegségben szenvedő katonák az északi harcokról november hóban és jelentékeny számban szállították városunkba.

Fertőző betegedési eset 28 volt, 6 torokgyík 14 vörheny, a kanyaró és hasi hagymáz a katonák között előfordult 14 vörheny, 61 hasi hagymáz, egy vérhas és 186 kolera eset.

Halálos eset a helybeli polgárlakosok között volt 47. Ezek között a 7 éven alul elhaltak száma 17 volt. A katonaság között 3 hasi hagymáz és vérhas és 48 kolera halálozás fordult elő.

Orvos 42, okleveles gyógyszerész 19, oklevél nélküli segéd, gyógyszerész gyakornok 2 van a városban. Az Erzsébet-kórházban november hóban 697 beteget ápoltak. Ebből elbocsátott 266. A városi járványkórházban 48 beteget ápoltak. — Egészségesen elbocsátott 21. A városi kórháza november hó 10-én újból megnyitott. — November havában 314 beteg vétetett fel. Ebből elbocsátottak 14-et, meghalt 3.

A megyei közigazgatási bizottság ülése

(A Reggel tudósítójától.) Borsodvármegyei közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor a megyeháza nagytermében, dr. Tarnay Gyula főispán elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen a bizottsági tagok teljes számban megjelentek.

A főispán azzal nyitotta meg az ülést, hogy régen nem ült össze már a bizottság. Az idők és a háborús viszonyok folytán történt ez a szünetelés. Azonban az elintézési igények megszoroztak és azok elintézése céljából hívtak most össze a bizottságot. — Bottlik József főjegyző referálta ezután az ügyeket. Előterjesztette a közigazgatási bizottság jelentését a miniszterelnökhöz az 1914. év első feléről. — Majd a Miskolc-diósgyőri h. é. vasút r.-t. kérvényét ismertette

a diósgyőri végállomáson létesített várócsarnok építésére.

Az állami és megyei közigazgatás vezetői referáltak ezután. — A jelentéseket tudomásul vették.

Bieber József kir. tanácsos, pénzügyigazgatónak a város közigazgatási bizottságban tett jelentése szerint az összes adótarozás 1995,786 korona 41 fillér volt. Ebből október végéig, illetve novemberben 898,658 korona 46 fillért fizettek be. Maradt hátralék 1.097,127 korona 95 fillér. A múlt év ezen időszakáig a lefizetés 972,452 korona 14 fillér volt. Ennél fogva a folyó év eredménye 73,793 korona 68 fillérrel kedvezőlenebb.

Gyűjtősnak való hulladék papír

kapható Klein és Ludvig könyvnyomdájában Hunyadi-utca 2.

22557—rk. 1914.

Hirdetmény.

A hidegre fordult időjárás alkalmából figyelmeztetem mindazokat, akik a szükségelt jégmennyiséget természetes jégből kívánják beszerezni, hogy a 119,247—1897. sz. B. M. körrendelet értelmében a jégvermek megtöltéséhez csak kifogástalanul tiszta folyó vagy állóvíz jége használható fel a jégvágás, jég-hordás s jégbeszerzés csakis a hatóság által e célra kijelölt helyen eszközölhető.

E célra a Sajónak a vágóhídtól fölfelé az u. n. Feeske-szög felé terjedő részét jelölöm ki s a jég-szerzés más helyről meg nem engedtetik.

Akik pedig más hatóság területéről szerzik be a jeget, kötelesek igazolni, hogy az illető hatóság által kijelölt helyről történik a szállítás.

Akik ez ellen vétének, kihágást követne kel s az 1876. évi XIV. t. cz. 7 szakasza alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy 60 napig terjedhető elzárással büntettetnek.

Miskolc, 1914. december 2.

Dr. Rimóczy, rendőrfőkapitány.

494. szám. jvh. 914.

Hirdetmény.

A miskolczi Lázár-napi országos vásár gyűlik december hó 13-án, tartatik december hó 14-én. Ezen vásárra mindenféle állat felhajtható. Ezen hirdetmény kifüggesztését és szokott módon közhírré tételét kéri:

Miskolc, 1914. december 5.

Miskolc város javadalmi hivatala

Egyenruhákat készít
Blumenstock J. és Fia
Széchenyi-utca 46. sz. I. em.
Telefon: 455. szám.

Nyomatott a kiadótlajdonos Klein és Ludvig könyvnyomdájában, Miskolcson.

Uránia

Nagy Mozdószínház

Műsor december hó 6., 7. és 8-án

Csak 3 napig!

A FEKETE KERESZT

nagyhatású dráma 8 felvonásban

Főszereplő: Keleti Juliska.

Rendes helyére s.

Az előadások kezdete: Hétköznap délután 6 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor

Kiváló minőségű

burgonya és dió

nagyban és kicsinyben kapható

Fodor Mihály

Vay ut 8. Telefon 511.

2% a Vörös Keresztnek

Tábori postai szétküldés-

hez legalkalmasabb:

Selyem tricót ing és nadrág,
Teveször szviter és mellény,
Teveször lábszárvédő és érmelegítő,
Teveször hát- és mellmelegítő,
Teveször és gyapju keztü,
Teveször és gyapju hósapka,
Teveször és gyapju alsónadrág, ing,
Teveször és gyapju nyakmelegítő,
Teveszörrel bélelt tábori hálózsák,
Gyapju és gyapot lábpólya,
Tábori harisnyák stb., stb.,

postakészben a Magyar Kereskedelmi Vállalatnál Miskolc, Széchenyi u'ca 4 ik szám alatt.

Katonáknak

mindennemű felszerelések, meleg trikók, nadrágok, karkeztüök, patent lábszárvédők legolcsóbban beszerezhetők

Nemzeti Áruház
Herskovits Mór

divatüzletében Miskolc, Városház tér 19. Telefon 249.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban.

APOLLO

nagy mozdószínház
WEIDLICH-palota

Műsor december 4-én, 5-én és 6-án

A vörös kigyó klub.

Szenzációs bűnügyi detektív dráma 3 felvonásban.

Riportok a háboruból.

Rendes helyérek.

Előadások kezdete Hétköznapon d. u. 6 és este fél 9 órakor

Irodaszolga
óvadékkal és jó irással
azonnal felvétetik
a Felsőmagyarország
Cukorkagyrárnál
DEUTSCH ES POLLÁK.

Hadba vonultaknak!

Hygiénikus selyemingek és nadrágok, valódi jäger-féle gyapju téli a'óingek, nadrágok és harisnyák, teveször mellények és takarók.

Hadi teveször kabátok.

Tábori haskötőkre valódi himalája flanelle szürke- és fehérszínben, tábori hósapok és érmelegítők legolcsóbban és legjobb kivitelben

Rosenberg Gyula és Testvére

menyasszonyi kelengye- és női divat-áruházában kaphatók.

Teljes kórházi felszerelés!

Legajánlhatóbb

Miskolczi cégek.

Goldmann Mór

órás és ékszerész Miskolc

Szirma-utca 19. szám alatt.

(Szőlői fűszerüzlet mellett)

Javit jótállás mellett bármily szerkezetű órákat. Nagy választék zseb-, fal- és ébresztő órákban.

Kerékgyártó szakmához tartozó összes munkálatakat valamint gazdasági eszközök készítését és javítását pontosan, gyorsan és mérsékelt áron készít

Fehér József

kocsikerékgyártó Miskolc, Széles-u. 21.

Varrógép, kerékpár, gramofon

fegyver és írógép-kről

zálogcédulát vesz

Javításokat szakszerűen eszközöl.

Schäffer műszerész

Széchenyi-utca 92. Grünfeld zálogház udvar

Óriási választék

gyermek cipő kbe
1 kor. 60 fillértől feljebb

Divatos férfi és női cipők
5 koronától feljebb

Szoffer Zsigmond

cipőáruházában Miskolc, Széchenyi-u. 141 (Királyhid mellett.)

Női és gyermek posztócipők.